

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/29/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817213189
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3817213189.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD., v spore žalobcu: P. A., D., IČO XX XXX XXX, so sídlom L. XXX/A, P., proti žalovanej: R. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/X, Y., zastúpenej J. J. X., advokátom, so sídlom C.. R. T. XX, Y., o zaplatenie 1.484,07 eur s príslušenstvom, na odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 19. októbra 2018, č. k. 18Csp/169/2017-158, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. p o t v r d z u j e .

Žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku I. zastavil konanie prevyšujúce zaplatenie istiny 1 484,07 eur, úrokov vo výške 333,51 eur, úrokov vo výške 1 162,39 eur a úrokov vo výške 24,50 % ročne zo sumy 1 484,07 eur od 8.6.2017 do zaplatenia, vo výroku II. žalobu vo zvyšku zamietol a vo výroku III. rozhodol, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 84,63 % s tým, že o ich výške rozhodne samostatným uznesením. Zamietajúci výrok rozsudku zdôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu (Y. P., D.) ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa 14.9.2010 zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 2 000,- eur a žalovaná sa zaviazala predmetný úver splatiť v 70-tich mesačných splátkach po 54,- eur. Upozomením zo dňa 25.9.2014 vyzval právny predchodca žalobcu žalovanú na zaplatenie pohľadávky vo výške 470,86 eur v lehote 15 dní od doručenia výzvy a upozornil ju na oprávnenie banky podľa § 565 Občianskeho zákonníka vyhlásiť úver za predčasne splatný. Z výzvy právneho predchodcu žalobcu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 13.10.2014 mal súd prvej inštancie preukázané, že žalovaná porušila zmluvu o úvere a úverová pohľadávka sa preto stala predčasne splatnou v celom rozsahu k dňu 13.10.2014. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 13.6.2017 právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku voči žalovanej na žalobcu. Žalovaná na pojednávaní dňa 19.10.2018 potvrdila, že dlh predtým uznala, ale nemala vedomosť o tom, že je premlčaný. Vzniesla námietku premlčania a žiadala, aby súd žalobu zamietol.

1.2 Právne súd prvej inštancie posúdil vec podľa ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2, § 54 ods. 1, ods. 2, § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Predmetnú zmluvu o úvere vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu a súčasne zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Považoval za preukázané platné postúpenie pohľadávky z Y. P., D., na žalobcu v súlade s § 92 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Ďalej sa súd prvej inštancie zaoberal vznesenou námietkou premlčania a konštatoval, že žalovaná úver riadne nespĺcala, preto právny predchodca žalobcu výzvou z 13.10.2014 vyhlásil úver za predčasne splatný ku dňu 13.10.2014. Vzhľadom na uvedené začala premlčacia doba predmetného dlhu v zmysle § 100 a § 101 Občianskeho zákonníka plynúť dňa 13.10.2014 a uplynula dňa 13.10.2017. Keďže žalobca podal žalobu na súde

dňa 27.10.2017, urobil tak po márnom uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej dobe v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Uznanie dlhu žalovanou do zápisnice dňa 20.6.2018 považoval súd za právne neúčinné, keď v konaní bolo z jej výpovede preukázané, že žalovaná v čase uznania dlhu nevedela o jeho premlčaní, ako to vyžaduje ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka.

1.3 O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 256 ods. 1 CSP. V konaní si žalobca uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 1 484,07 eur, sumu 114,- eur žalovaná zaplatila žalobcovi po podaní žaloby na súd. Žalovaná tak mala v konaní úspech v rozsahu 92,31 %, žalobca mal úspech v rozsahu 7,68 %. Celkový úspech v konaní mala teda žalovaná a jej čistý úspech v konaní predstavuje 84,63 % (92,31 % - 7,68 %).

2. Proti uvedenému rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobe vyhovel alebo zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie zdôvodnil tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a/, f/, h/ CSP). Podľa žalobcu predčasná splatnosť úveru síce nastala dňa 13.10.2014, avšak žalovaný si predmetnú výzvu na splatenie dlžnej istiny s príslušenstvom podľa doručky prevzal až dňa 21.10.2014. V samotnej výzve na splatenie dlžnej istiny s príslušenstvom je žalovanému daná paričná lehota na plnenie, a to 10 kalendárnych dní odo dňa doručenia uvedenej výzvy. Táto lehota na plnenie uplynula dňa 31.10.2017. Z uvedeného podľa žalobcu vyplýva, že mohol prvýkrát uplatniť svoje právo na súde až dňa 1.11.2017, jeho nárok tak nemôže byť premlčaný. Ak by bol uplatnil svoj nárok na súde v dodatočnej lehote 10 dní odo dňa doručenia výzvy na splatenie úveru s príslušenstvom, súd by to mohol považovať za žalobu, ktorá bola podaná predčasne. K otázke započítavania 10-dňovej lehoty na dobrovoľné plnenie žalobca poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/410/2017-109 zo dňa 27.3.2018, ako aj na odlišné stanovisko sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky JUDr. Milana Ľalíka k rozsahu ochrany spotrebiteľa (žalobca neuviedol, ku ktorému rozhodnutiu ústavného súdu bolo toto odlišné stanovisko pripojené). Zároveň žalobca v odvolaní nastolil otázku, či zodpovedá ústavne konformnému výkladu taký výklad ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa týkajúci sa nezapočítania 10-dňovej lehoty na plnenie do premlčacej doby v tom zmysle, že výkon práva, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi, požíva právnu ochranu, a to najmä v prípade, ak dlžník (žalovaný) doposiaľ neuhradil ani len istinu poskytnutého úveru.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Uviedla, že predmetná úverová zmluva má spotrebiteľský charakter, a tým sa predurčuje aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka, a to aj v otázke premlčania. Poukázala na to, že existujú aj iné právne názory na započítanie 10-dňovej lehoty na plnenie než citoval žalobca v odvolaní, a to napríklad uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/40/2018. Napokon žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu vznesla tiež námietku nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu s poukazom na to, že žalobca nepreukázal splnenie predpokladov na postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, keďže zosplatenie úveru nie je výzvou, ktorú má na mysli citované ustanovenie a ani takúto výzvu nenahrádza.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení uviedol, že podľa názoru najvyššieho súdu nejde v prípade § 92 ods. 8 zákona o bankách o kogentné ustanovenie v tom zmysle, že by si ho strany nemohli zúžiť, a nezdá sa, že by išlo o podmienky platnosti postúpenia. Účelom citovaného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva, teda toto ustanovenie nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenie ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Napokon žalobca uviedol, že výzva na splatenie úveru s príslušenstvom zo dňa 13.10.2014, bola zároveň písomnou výzvou banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a žalovaná bola do dňa postúpenia pohľadávky, t. j. do 10.10.2017 viac ako 90 dní v omeškaní s plnením jej peňažného záväzku.

5. Žalovaná v ďalšom písomnom vyjadrení zopakovala námietku nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu pre nesplnenie podmienok postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, keď oznámenie o mimoriadnej splatnosti nie je výzvou v zmysle citovaného ustanovenia. Zdôraznila, že nebola informovaná o skutočnosti, že Y. P., D., postúpila svoju pohľadávku na žalobcu.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP. Výrok I., ktorým súd prvej inštancie v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby konanie v späťvzatej časti zastavil, nebol napadnutý odvolaním a odvolací súd ho nepreskúmal.

7. Žalobca síce v odvolaní ako odvolacie dôvody uviedol okrem nesprávneho právneho posúdenia (ktorým sa odvolací súd bude zaoberať nižšie) aj nesprávne skutkové zistenia a nesplnenie procesných podmienok, avšak neuviedol, v čom vidí nesplnenie procesných podmienok, resp. v čom malo byť zistenie skutkového stavu tak, ako ho ustálil súd prvej inštancie, nesprávne. Odvolací súd po preskúmaní veci nezistil nesplnenie procesných podmienok v konaní pred súdom prvej inštancie. Pokiaľ ide o skutkové zistenia, medzi stranami nebolo sporné uzavretie zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 14.9.2010 (pričom sporné nebolo ani jej právne posúdenie ako spotrebiteľskej zmluvy a súčasne ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere). Sporné nebolo ani to, že právny predchodca žalobcu listom z 25.9.2014 vyzval žalovanú na zaplatenie pohľadávky vo výške 470,86 eur a upozornil ju na oprávnenie vyhlásiť úver za predčasne splatný, následne listom zo dňa 13.10.2014 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 13.10.2014, pričom tento list bol žalovanej doručený dňa 21.10.2014 (v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie je chybné uvedenie dňa 21.11.2014, avšak žalobca sám v odvolaní potvrdil správny dátum doručenia 21.10.2014) a napokon právny predchodca žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 13.6.2017 postúpil pohľadávku voči žalovanej na žalobcu. Žiadne z týchto skutkových zistení súdu prvej inštancie žalobca v odvolaní nespochybnil a odvolací súd ich považuje za správne. Z obsahu odvolania je zrejmé, že žalobca považuje za spornú len otázku, kedy začína plynúť premlčacia doba - či pred alebo až po uplynutí 10-dňovej lehoty uvedenej v oznámení veriteľa o predčasnom zosplatnení úveru.

8. Pokiaľ žalobca v odvolaní nastolil otázku ústavného výkladu ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie toto ustanovenie vo svojom rozhodovaní vôbec neaplikoval, v konaní nešlo o prihládanie na premlčanie ex offo, ale na námietku žalovanej. Napokon, v čase rozhodovania súdu prvej inštancie už bol v Zbierke zákonov SR publikovaný nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 11/2016, ktorým bol konštatovaný nesúlad ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. s Ústavou SR, toto ustanovenie bolo v tom čase už neúčinné a súd prvej inštancie ho neaplikoval. Vzhľadom na námietku premlčania, vznesenú žalovanou, sa však súd prvej inštancie správne zaoberal otázkou, či nárok žalobcu uplatnený v tomto konaní, nie je premlčaný.

9. Premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka začína plynúť dňom, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, v tomto prípade dňom, keď mohol žalobca resp. jeho právny predchodca po prvýkrát uplatniť svoju pohľadávku voči žalovanej podaním žaloby na súde. Pre zistenie tohto dňa je rozhodujúce, kedy sa pohľadávka žalobcu (resp. jeho právneho predchodcu) voči žalovanej stala splatnou - nasledujúci deň bol dňom, keď bola žalovaná povinná plniť dlh a počnúc ďalším dňom mohol žalobca resp. jeho právny predchodca podať žalobu na zaplatenie.

10. V tomto prípade z formulácie výzvy právneho predchodcu žalobcu na úhradu dlžnej sumy z 13.10.2014 je zrejmé, že právny predchodca žalobcu vyhlásil pohľadávku voči žalovanej za predčasne splatnú ku dňu 13.10.2014, nie až uplynutím 10-dňovej lehoty od doručenia výzvy. Vzhľadom na to, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru je jednostranný právny úkon, ktorý je perfektný až jeho dôjdením druhej strane, je na mieste považovať dlh za predčasne splatný dňom, keď bolo oznámenie o zosplatnení doručené žalovanej, teda dňom 21.10.2014. Nasledujúci deň (22.10.2014) bol dňom, keď mala žalovaná dobrovoľne plniť tento dlh a počnúc ďalším dňom (23.10.2014), mohol žalobca, resp. jeho právny predchodca uplatniť svoj nárok žalobou na súde. Premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka teda začala plynúť dňa 23.10.2014 a uplynula dňom 22.10.2017. Na rozdiel od súdu prvej inštancie, teda odvolací súd (pri aplikácii tých istých právnych noriem) posúdil vec tak, že premlčacia doba uplynula nie 13.10.2017, ale až 22.10.2017, čo však nič nemení na závere, že žaloba (podaná na súde prvej inštancie dňa 26.10.2017) bola podaná v čase, keď už predmetná pohľadávka žalobcu voči žalovanej bola premlčaná.

11. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že pokiaľ právny predchodca žalobcu vo výzve na úhradu dlžnej sumy z 13.10.2014 žiadal žalovanú o úhradu do 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy, nešlo o poskytnutie dodatočnej lehoty na plnenie, keďže právny predchodca žalobcu sám v tej istej výzve

určil predčasnú splatnosť úveru dňom 13.10.2014 (vzhľadom na vyššie uvedené však najskôr dňom doručenia tejto výzvy žalovanej). Je bežnou praxou, že veriteľ písomne vyzýva dlžníka na zaplatenie už splatného dlhu, pričom v tejto výzve mu určuje nejakú lehotu na „dobrovoľné“ plnenie, avšak pre začatie plynutia premlčacej doby (rovnako ako napr. úrokov z omeškania), je relevantný len dátum splatnosti predmetného dlhu, nie dátum stanovený vo výzve veriteľa. Napokon takáto písomná výzva (s uvedením lehoty na „dobrovoľné“ plnenie) ani nemusí predchádzať žalobe a podanie žaloby v čase plynutia lehoty stanovenej vo výzve (resp. aj podanie žaloby bez takejto výzvy) by nemohlo byť považované za predčasné, ak už dlh bol splatný. Za poskytnutie dodatočnej lehoty na plnenie, ktorá by oddialila začatie plynutia premlčacej doby, by bolo možné považovať len také oznámenie banky adresované dlžníkovi, z ktorého by bolo zrejmé, že banka vyhlasuje úver za predčasne splatný dňom uplynutia lehoty uvedenej vo výzve, k čomu však v preskúmvanej veci nedošlo.

12. Odvolací súd napokon poznamenáva, že podľa § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Citované ustanovenie neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil, ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie (§ 565 Občianskeho zákonníka) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, ale premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta Občianskeho zákonníka). Je pravdou, že tým zákonodarca de facto skrátil premlčaciu dobu pre takýto prípad o tri mesiace (keďže prvé tri mesiace omeškania dlžníka so splátkou dodávateľ nemôže ešte zosplatniť dlh, lebo by porušil ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), avšak premlčacia doba nie je fixný inštitút a je právom zákonodarcu stanoviť pre jednotlivé prípady premlčaciu dobu odlišne (napr. pri právach z prepravy je zákonom stanovená len jednoročná premlčacia doba) za predpokladu, že takto ustanovená premlčacia doba je dostatočná na uplatnenie práv, teda že takýmto stanovením premlčacej doby nedôjde k znemožneniu resp. podstatnému sťaženiu možnosti veriteľa uplatňovať svoje práva. V tomto prípade by podľa názoru odvolacieho súdu bola premlčacia doba v trvaní (de facto) dva a trištvrté roka dostatočná na to, aby veriteľ uplatnil svoj nárok na plnenie celého predčasne zosplatneného dlhu na súde. Aj keď by pri aplikácii citovaného ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka premlčacia doba uplynula skôr než predpokladal súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, odvolací súd považoval záver súdu prvej inštancie, že najneskôr uplynula premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka tri roky od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (resp. od doručenia tohto vyhlásenia žalovanej, ako je uvedené vyššie) za správny, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku II. potvrdil.

13. Pokiaľ ide o výrok o trovách prvoinštančného konania (výrok III.), vo vzťahu k tomuto výroku žalobca neuviedol samostatné odvolacie dôvody. Odvolací súd tento výrok, ako výrok súvisiaci s preskúmvaným výrokom vo veci samej, považoval za vecne správny, keďže žalovaná bola vo veci samej úspešná v rozsahu, aký uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku (späťvzatie žaloby z dôvodu zaplatenia počas konania, teda procesné zavinenie čiastočného zastavenia konania žalovanou sa týkalo len časti príslušenstva). Preto odvolací súd aj tento výrok potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola plne úspešná žalovaná, preto má proti neúspešnému odvolateľovi (žalobcovi) nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov odvolacieho konania (rovnako ako o výške náhrady trov prvoinštančného konania) rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).